

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Літературознавчий аналіз тексту: теоретичні та
прикладні аспекти»**

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма

третій освітньо-науковий (доктор філософії)
03 Гуманітарні науки
035 Філологія
035 Філологія (германські мови, література зарубіжних країн,
перекладознавство)

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології
“25” червня 2025 року, протокол № 17
Завідувач кафедри романо-германської філології

Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних
мов
“30” червня 2025 року, протокол № 7
Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Основна інформація про курс

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» 2025 р.

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: вміння самостійно навчатися і критично мислити.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і включають виконання рефератів, есе або мультимодальних презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять).

Зміст та організація самостійної роботи

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни складає для денної форми освіти 3 кредити, тобто 90 годин.

Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 72 години.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н.)	Кількість годин (з.ф.н.)
Розділ 1. Літературознавчий аналіз тексту			
1	Специфіка художньої літератури	6	
2	Літературний твір	6	
3	Система образів літературного твору	6	
4	Час і простір художнього твору	6	
5	Роди і жанри літератури	6	
6	Напрями, течії, школи в історії літературознавства	6	
7	Аналіз та інтерпретація художнього твору. Транстекстуальність	6	

	Письмове завдання : Літературознавчий аналіз тексту	30	
	Усього за розділом 1	72	

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Специфіка художньої літератури. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу.	6
2	Тема 2. Літературний твір. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу. Підготовка до практичних занять, літературознавче опрацювання творів сучасних авторів.	6
3	Тема 3. Система образів літературного твору. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу.	6
4	Тема 4. Час і простір художнього твору. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу. Підготовка до практичних занять, літературознавче опрацювання творів сучасних авторів.	6
5	Тема 5. Роди і жанри літератури. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу.	6
6	Тема 6. Напрями, течії, школи в історії літературознавства. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу.	6
7	Тема 7. Аналіз та інтерпретація художнього твору. Транстекстуальність. Опрацювання фахової літератури з тематики курсу.	6
8	Укладання письмового завдання (літературознавчий аналіз одного літературного твору) і подання його через платформу Moodle.	30
	Разом	72

За виконання завдання самостійної роботи максимально можливий бал – 30. Виконане завдання в письмовому вигляді у форматі pdf прикріплюють до Moodle.

Критерії оцінювання письмового завдання самостійної роботи:

літературознавчий аналіз твору (обсяг – мінімум 12000 знаків) відповідно до теми курсу подається на платформу Moodle і оцінюється викладачем максимально 30 балів (за умов самостійності та повноти висвітлення питання):

Аспект оцінювання	кількість балів
Відомості про автора: основні біографічні факти, загальний огляд літературного спадку та ідіостилю. Час і місце написання твору. Мова написання і публікації. Інформація про переклади іншими мовами. Рецепція твору сучасниками (критика, схвалення, премії).	8
Жанр і структура твору. Особливості оповідної манери (тип нарації, тип наратора).	10
Аналіз системи персонажів (головні, другорядні, епізодичні). Аналіз тематики і проблематики твору, основних конфліктів. Аналіз ідейного рівня, мотивів і лейтмотивів. Аналіз основних художніх образів, концептів, метаметафор.	10

Академічна доброчесність і відсутність запозичень	2
Разом	30

Рекомендована література з курсу

Основна література

Астрахан Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2021. 295 с.

Допоміжна література

1. Бовсунівська Т. Теорія літературних жанрів. Київ: Київський університет, 2009. 519 с.
2. Васильєв Є. Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації. Луцьк: Твердиня, 2017. 532 с.
3. Географія і текст: літературний вимір. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 212 с.
4. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства. Львів: ПАІС, 2005. 368 с.
5. Копистянська Н. Час і простір у мистецтві слова. Львів: ПАІС, 2012. 342 с.
6. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / за ред. А. Волкова, О. Бойченка. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
7. Літературознавча енциклопедія: у двох томах / автор-укладач Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с.
8. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. Київ: ВЦ Академія, 1997. 752 с.
9. Література non fiction: теоретичний вимір / укл. Т. Черкашина, за наук. ред. О. Галича. Київ: Видавництво Дмитра Бураго, 2018. 272 с.
10. Ткаченко А. О. Мистецтво слова: підручник для гуманітаріїв. Київ: Правда Ярославичів, 1997. 448 с.
11. Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер/ жанр. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2011. 432 с.
12. Черкашина Т., Юрченко В. Геопоетика Святої Землі в романі Е.-Е. Шмітта «Le défi de Jérusalem». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2024. Вип. 69. Т. 1. С. 154-158.
13. Черкашина Т., Нестеренко О. Подорож як відкриття себе справжнього в романі Еріка-Емманюеля Шмітта «Ніч вогню». *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 71. Т. 3. С. 177-182.
14. Filat T.V., Klymenko I.M. Features of Interpreting the Image of a Woman in Fiction (Gender Aspects of the Problem). *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 39. Т.2. С.256-260.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Literary Theory. <https://iep.utm.edu/literary/>
2. Literary Theory. <https://guides.lib.monash.edu/literary-studies/literary-theory>
3. Introduction to Theory of Literature: Open Yale Courses. <https://oyc.yale.edu/english/engl-300>
4. Дистанційний курс «Літературознавчий аналіз тексту: теоретичні та прикладні аспекти» (розробник Тетяна ЧЕРКАШИНА) <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=13576>